

Supplement №4 (143) 2023

ISSN 2786-6661eISSN 2786-667X

UDC: 378.6:61:001.891](477.411)(050)

Міністерство охорони здоров'я України
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця

НАУКОВО-ПРАКТИЧНЕ ВИДАННЯ

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-МЕДИЧНИЙ МОЛОДІЖНИЙ ЖУРНАЛ

Видання індексується
в Google Scholar,
Index Copernicus, WorldCat OCLC

ISSN 2786-6661eISSN 2786-667X

Ministry of Health of Ukraine
Bogomolets National Medical University

THEORETICAL AND PRACTICAL
EDITION

UKRAINIAN SCIENTIFIC MEDICAL YOUTH JOURNAL

Journal's indexing:
Google Scholar, Index Copernicus,
WorldCat OCLC

Засновник – Національний медичний університет
імені О.О. Богомольця МОЗ України
Періодичність виходу 4 рази на рік.

Журнал внесено до переліку фахових видань.

Галузі наук: медичні, фармацевтичні.
(наказ МОН України 09.03.2016 №241)

Реєстраційне свідоцтво KB № 17028-5798ПР.

Рекомендовано Вченою Радою НМУ
імені О. О. Богомольця
(протокол №2 від 26.10.2023р.)

Усі права стосовно опублікованих статей
залишено за редакцією.

Відповідальність за добір та викладення фактів
у статтях несуть автори,

а за зміст рекламних матеріалів – рекламодавці.
Передрук можливий за згоди редакції
та з посиланням на джерело.

До друку приймаються наукові матеріали,
які відповідають вимогам до публікації
в даному виданні.

Founder – Bogomolets National Medical University
Ministry of Health of Ukraine

Publication frequency – 4 times a year.

**The Journal is included in the list of professional
publications in Medical
and pharmaceutical Sciences**

(order MES Ukraine 09.03.2016 № 241)

Registration Certificate KB № 17028-5798ПР.

Recommended by the Academic Council
of the Bogomolets National Medical University, Kyiv
(protocol №2 of 26.10.2023)

All rights concerning published articles are reserved
to the editorial board.

Responsibility for selection and presentation
of the facts in the articles is held by authors,
and of the content of advertising material –
by advertisers.

Reprint is possible with consent
of the editorial board and reference.

Research materials accepted
for publishing must meet
the publication requirements of this edition.

**SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE COMMEMORATING THE
30TH ANNIVERSARY OF THE FOUNDATION OF THE UKRAINIAN
ASSOCIATION OF PATHOLOGISTS
«CURRENT ISSUES IN PATHOLOGICAL ANATOMY»**

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ, ПРИСВЯЧЕНА 30-РІЧЧЮ
ЗАСНУВАННЯ АСОЦІАЦІЇ ПАТОЛОГОАНАТОМІВ УКРАЇНИ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ»**

**October 5-6, 2023
05-06 жовтня 2023**

**Bogomolets National Medical University, Kyiv, Ukraine
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Київ, Україна**

**Асоціація
Патологоанатомів
України**

**Association of
Pathologists of
Ukraine**

Науково-практична конференція «Актуальні проблеми патологічної анатомії» присвячена 30-річчю заснування Асоціації патологоанатомів України. Організація була створена 1 жовтня 1993 року під час 5-го Конгресу патологів України у Чернігові та офіційно зареєстрована Міністерством юстиції України 16 жовтня 1995 року (свідоцтво № 687) як всеукраїнська медична громадська організація з власним Статутом. Започаткування Асоціації патологів України було ініційовано ще у 1991 році в Запоріжжі під час чергового Пленуму Правління Українського товариства патологоанатомів, де й були затверджені ключові положення Статуту та визначені керівні органи. Перша науково-організаційна конференція патологоанатомів України відбулась 25-26 вересня 1968 року у Запоріжжі, на якій було схвалено статут Українського товариства патологоанатомів. У вересні 2018 році на 10-му Конгресі патологів України у м. Яремче відбулося перейменування Асоціації патологів України в Громадську організацію «Асоціація патологоанатомів України». Асоціація об'єднує практикуючих лікарів-патологоанатомів (спеціальності «Патологічна анатомія», «Дитяча патологічна анатомія»), керівників патологоанатомічних бюро (патологоанатомічного центру), патологоанатомічних відділень закладів охорони здоров'я, науково-педагогічних працівників, завідувачів кафедр патологічної анатомії закладів вищої освіти і післядипломної освіти, наукових працівників і керівників патологоанатомічних підрозділів наукових установ.

Основною метою діяльності Асоціації є сприяння розвитку патологічної анатомії та патологоанатомічних досліджень у закладах охорони здоров'я, розвиток медичної освіти і науки та впровадження її досягнень в практику охорони здоров'я, створенню оптимальних умов всебічного розвитку, реалізації творчого потенціалу і соціально-правового захисту спеціалістів, зайнятих в галузі патологічної анатомії та задоволення і захист законних соціальних, економічних, творчих та інших спільних інтересів членів Асоціації.

Сьогодні Асоціація патологоанатомів стикається з новими викликами та можливостями, які потребують концентрації уваги, інновацій та об'єднання зусиль. Науково-практична конференція є платформою для обміну знаннями, досвідом та найкращими практиками. В рамках конференції фахівці з патологічної анатомії об'єдналися, щоб спільно обговорити актуальні питання сучасної патології, новітні наукові досягнення та діагностичні методики, розширити професійні знання та підвищити кваліфікацію.

В усіх 3 випадках медіанне значення ціни перевищувало ціну товару в пластиковій упаковці на 15 грн, і це встановлює певні орієнтири при визначенні прийнятної собівартості виробництва БДУ. В усіх 3 випадках відмінності між цінами продуктів в пластиковій упаковці та відповідними можливими цінами цих же товарів в БДУ були статистично значущими.

Висновки: було встановлено, що для школярів було важливим зберігання якості продукту, безпечності при використанні та біодеградабельності. Питання біодеградабельності було менш важливим для студентів, при цьому ціна виявилась важливим чинником формування запиту на пакування харчових продуктів. Вищесказане ставить питання проведення інформаційних кампаній з підвищення обізнаності більш старшого покоління щодо проблеми забруднення навколишнього середовища пластичними матеріалами та альтернатив її вирішення за допомогою використання біодеградуєчих матеріалів.

Ключові слова: біодеградуєчий матеріал, біодеградуєча упаковка, студенти, школярі, навколишнє середовище.

СКРИНІНГ ГЛЮКОЗИ КРОВІ ЯК ПРОФІЛАКТИКА ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ

Доманський Р. В.

Науковий керівник: к.біол.н, доцент Яніцька Л. В.

Кафедра медичної біохімії та молекулярної біології

Завідувач кафедри: к.біол.н., доцент Яніцька Л. В.

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

м. Київ, Україна

Актуальність: враховуючи сучасні світові дослідження, які свідчать про зростання захворювання на цукровий діабет, що характеризується тривалою гіперглікемією та має серйозний вплив на здоров'я, є актуальним питання профілактики. Під час навчального процесу саме глюкоза відіграє основну роль у роботі головного мозку, так як мозок споживає близько 20 % усієї енергії, що робить його одним із основних органів споживання глюкози та спонукає здобувачів освіти до вживання солодких продуктів харчування, що може призвести до розвитку цукрового діабету.

Мета роботи: визначити серед студентства показник глюкози крові та проаналізувати чи впливає регулярне вживання солодощів та наявність шкідливих звичок (паління) на рівень глюкози крові відповідно до ваги та генетичної схильності до цукрового діабету.

Методи дослідження: біохімічний, соціологічний та математичної статистики.

Результати: дослідження проводилось за участі 112 респондентів другого року навчання серед яких 79,5 % жіночої статі та 20,5 % чоловічої статі. Середній вік учасників становив від 18 до 45 років.

Під час опитування з'ясувалось, що вага найбільш численної категорії учасників від 49 кг до 80 кг. Рівень глюкози крові учасників дослідження становив в межах 3,0-6,8 ммоль/л.; снідали перед тим як здавати кров 74,1 %, не снідали 25,9 %; люблять солодке 59,8 %, відносяться до солодкого нейтрально 40,2 %; мають шкідливі звички 33 %, не мають 51,8 %, палять нерегулярно 15,2 %.

Серед продуктів, які учасники опитування переважно вживають на сніданок – кава з печивом, вівсянка, кисломолочний сир, хліб з маслом, сендвіч, круасан, яйця, риба, м'ясо, авокадо, каші, омлет, овочі, сир (твердий) з фруктами, чай та бутерброди.

Також було проаналізовано рівень глюкози крові окремо у жіночої та чоловічої статі. У осіб жіночої статі вагою від 49-90 кг рівень глюкози складав від 3,0 до 6,8 ммоль/л, при цьому показник 3,0 ммоль/л спостерігався при вазі 90 кг, при регулярному вживанні солодкого, шкідливій звичці та генетичною схильністю до ЦД, це можна пояснити хвилюванням та нервовим напруженням. Показник 6,8 ммоль/л, що є вище норми, спостерігався в особи вагою 55 кг, яка регулярно вживає солодке, не має шкідливих

звичок та генетичної схильності до ЦД. У осіб чоловічої статі, які в більшості відносяться до солодкого нейтрально рівень глюкози становив 4,0-5,2 ммоль/л, що є в межах норми, навіть після сніданку.

Висновок: можна вважати групою ризику розвитку цукрового діабету, тих учасників дослідження у яких є генетична схильність, надмірне вживання простих вуглеводів, відсутність фізичних навантажень та наявність шкідливих звичок.

Ключові слова: профілактика, скринінг, цукровий діабет, генетична схильність, шкідливі звички, харчування, глюкоза.

ЗАГАЛЬНА ТА ІНФЕКЦІЙНА ЩОРІЧНА СМЕРТНІСТЬ В УКРАЇНІ В 1945-2021 РОКАХ В КОНТЕКСТІ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Короленко В. В., Васильківський П. М.

Науковий керівник: к.мед.н., доцент Мохорт Г. А.

Кафедра епідеміології та доказової медицини

Завідувач кафедри: к.мед.н., доцент Петрусевич Т. В.

*Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
м. Київ, Україна*

Актуальність: пандемія COVID-19 серед пандемій останніх ста років за кількістю жертв (6,935 млн загиблих) поступається лише пандемії іспанського грипу 1918 року (до 50 млн загиблих). В Україні станом на 14 жовтня 2023 року загальна кількість померлих від COVID-19 становить 112418 осіб. Під час пандемії в Україні як і в інших країнах світу крім смертності від COVID-19 було зростання смертності й від інших причин, ймовірно, пов'язаних з пандемією, що потребує поглибленого вивчення для потреб громадського здоров'я.

Мета роботи: оцінити вплив пандемії COVID-19 на показники динаміки та структури смертності населення України.

Задачі. 1. Розрахувати абсолютні та відносні показники надлишкової смертності (НС) населення. 2. Визначити нозологічну структуру смертності. 3. Створити часові ряди показників смертності та визначити характер їх багаторічної тенденції. 4. Вивчити силу та спрямованість статистичної асоціації між показниками соціально-економічного розвитку та смертністю населення. 5. Провести порівняльний аналіз смертності до пандемії COVID-19 та після її початку (2020 та 2021 роки).

Матеріали дослідження: дані про щорічну кількість населення, кількість смертей за період 1945-2021 років (веб-сайт Держстату України). Валовий внутрішній продукт (ВВП) в доларах США на душу населення в Україні за 1990-2021 рр. з веб-сайту Світового Банку. Розрахунки статистичних показників проводились за допомогою табличного редактора Microsoft Office 2016.

Методи дослідження: епідеміологічний, статистичний. Використано Методи графічної побудови часових рядів, розрахунку інтенсивних показників, показників НС та коефіцієнта кореляції Пірсона.

Результати: показник загальної смертності на 100 000 населення коливався від 695,1 у 1958 році до 1 822,1 у 1947. Загальна смертність з 1961 по 1985, 1988-1996, 2000, 2002-2005, 2020-2021 рр. перевищувала очікувану. Найвищий показник загальної надлишкової смертності був у 2021 році – 328,9 на 100 000 населення. Крива надлишкової смертності від деяких інфекційних та паразитарних хвороб мала відмінний характер від загальної надлишкової. В нозологічній структурі смертності від деяких інфекційних та паразитарних хвороб перше місце займає туберкульоз.

Коефіцієнт кореляції r між показниками ВВП України на душу населення та фактичної загальної щорічної смертності становить -0,48, тобто наявний середньої сили зворотній кореляційний зв'язок.